

Průvodník

Vážení čtenáři,

pomalou se blížíme ke konci roku a i projekt Beskydy pro všechny se pomalu blíží ke své závěrečné části. Chvilku k bilančování nastane příští rok v červnu, v posledním projektovém měsíci, jak nám stanovuje harmonogram projektových aktivit. Už dnes ale můžeme oznámit, že hlavní výstupy, závěry a myšlenky projektu nebudou zapomenuty. Systém certifikování restaurací, penzionů a hotelů podle jejich dostupnosti pro osoby se zdravotním postižením se stává významným hybatelem rozvoje sociální turistiky v České republice.

Cestovní ruch je zásadní součástí strategických plánů mnoha měst, obcí, mikroregionů a krajů. Náš projekt zacílil do oblasti, které je věnována pozornost a péče a která se někdy až překotně rozvíjí. Pro osoby se zdravotním postižením je to příležitost zařadit se do běžného portfolia zákazníků, a překonat tak největší problém každého handicapu. Vyloučení z běžného života, nemít šanci dělat to, co lidé zdraví. V této chvíli je těžké si představit všechny možnosti, které se v budoucnu otevrou lidem žijícím s určitým omezením, ale stejnou chutí po zážitcích a dobrodružství jako lidé zdraví. Důležité je, že jsme toto téma pro podnikatele i pro širokou veřejnost objevili.

V projektu Beskydy pro všechny jsme připravili ucelený certifikační systém Bez bariér. Databázi certifikovaných objektů jsme zpřístupnili široké veřejnosti bez poplatku a propagujeme ji mezi zdravotně postiženými. Kdo chce získat certifikát a zapsat se do databáze, musí samozřejmě doložit dostupnost a existenci technických opatření ve svém zařízení, ale i kvalitu a dovednosti personálu při poskytování asistenční pomoci v běžném restauračním a hotelovém provozu. Praxe ukazuje, že v sociální turistice platí stejné principy jako v běžném cestovním ruchu. Tam, kde se klienti setkávají s vstřícným a příjemným personálem, jsou ochotni přehlédnout nebo zdolat i nějaký ten schod či úzkou toaletu.

Prvních pět certifikátů jsme udělili letos v říjnu hotelům a restauracím především z Těšínských Beskyd. Rozšíření systému do celých Beskyd a dalších turistických oblastí republiky je úkolem nadcházející části projektu. Jaké jsou naše vyhlídky? Prozatím nás všude přijali pozitivně a pozorně vyslechli. A pozvali znovu. I proto věřím, že námi vytvářené produkty budou potřebné a vyhledávané i v době, kdy nám naše projektové měsíce skončí.

Jindřich Vaněk,
manažer projektu pro komunikaci,
SILVER B. C., s.r.o., partner projektu

Obsah

- str. 2
Co je to Certifikační bod?
/Průvodce projektem/
Databáze bezbariérových projektů se rozrůstá
/Průvodce projektem/
- str. 3
V Třinci jsme předali prvních pět certifikátů Bez bariér
/Rozhledna – Toulky/
- str. 5
V Hrabyni mají chuť založit další sociální podnik
/Sociální podnik/
Sociální cestovní ruch (SCR)
/Naučná stezka/
- str. 6
Handicapovaným nejvíce rozumějí handicapovaní
/Portrét/
- str. 7
Nápad založit chráněnou dílnu
Kašing se zrodil v sauně
/Sociální podnik/
- str. 8
Tutoriál Marketing sociálního podniku v Orlově
/Sociální podnik/
- str. 9
Mezinárodní konference „Sociální podnik – šance pro budoucnost“
/Rozhledna/
- str. 10
Beskydy jsou pro všechny – i pro Evropu
/Dalekohled/
- str. 11
Značka Bez bariér byla v italském Soveratu
/Dalekohled/
Beskydy pro všechny zavítaly na Valašsko
/Pohlednice/
Myšlenka sociálního podniku se nám líbí a budeme ji podporovat
/Pohlednice/
- str. 12
První tučet certifikovaných
/Průvodce projektem//
Rozcestník – kalendárium akcí a aktivit

Co je to Certifikační bod?

Jedním z nových klíčových výstupů projektu **Beskydy pro všechny** je **Certifikační bod**. Jeho úkolem je zajišťovat veškeré služby týkající se certifikace, administrace, poradenství a udělování značky **Bez bariér**. Ta je přidělována bezbariérovým zařízením ubytovacích a stravovacích služeb, která poskytovanými službami vyhovují osobám s tělesným, zrakovým a sluchovým postižením. Certifikace byla zahájena 1. června.

Jaké jsou základní stavební kameny Certifikačního bodu?

Pracovníci sekretariátu Certifikačního bodu komunikují s žadateli, přijímají žádosti o certifikaci a zpracovávají je, připravují podklady a zpracovávají výstupy z jednání certifikační komise.

Certifikační komise je svolávána podle potřeby, aby řešila úkoly v souvislosti s udělováním certifikátů, jezdila na certifikované subjekty na kontrolní návštěvy, jmenovala členy komise nebo měnila stanovy Certifikačního bodu.

Call-centrum poskytuje informace o tom, jak zájemci o certifikaci mohou certifikát získat a pokud zařízení mají nějaké nedostatky, navrhuje řešení, jak by mohli klíčová kritéria naplnit, případně radí, kde je možné získat peníze na další rozvoj. Kontaktovat Call-centrum lze každé úterý a čtvrtek od 9 do 13 hodin na telefonním čísle 720 675 159.

Jaký průběh má samotný proces certifikace?

V případě, že se provozovatel ubytovacího či restauračního zařízení rozhodne certifikaci získat, může si na internetu na adrese www.jedemetaky.cz/bezbarier/certifikace/index.php prostudovat základní informace a stáhnout formulář žádosti s certifikačním dotazníkem a kritérii, jež odrážejí nejdůležitější potřeby osob s jednotlivými druhy tělesného, zrakového nebo sluchového postižení.

V průběhu příprav nebo vyplňování dotazníku jsou konzultanti na call-centru připraveni ochotně zodpovědět všechny otázky. Při odeslání dotazníku poštou nebo elektronicky, žadatel o certifikaci už může tušit, zdali certifikace proběhne úspěšně nebo bude muset ještě absolvovat školení nebo provést nějaké drobnější stavební úpravy.

Po odeslání dotazníku sekretariát Certifikačního bodu do 15 dnů podá zpětnou informaci,

jak zařízení naplňuje kritéria bezbariérovosti. Pokud naplňuje, provozovatelé zařízení obdrží výzvu k převzetí certifikátu. V opačném případě jim pracovníci sekretariátu poradí další postup, co mají udělat, aby certifikaci získali.

Do šesti měsíců všichni úspěšně certifikovaní mohou očekávat návštěvu zástupců certifikační komise, kteří provedou fyzickou kontrolu stanovených kritérií podle zaslaného certifikačního dotazníku. Získaný certifikát platí 2 roky. Po uplynutí této doby, ve které mohlo dojít ke změnám, proběhne nová kontrolní návštěva. Ta může prodloužit platnost značky o další dva roky. Certifikace i kontrolní návštěva je po dobu trvání projektu pro žadatele zdarma. Dalším bonusem je na webových stránkách www.jedemetaky.cz připravená propagace jak certifikovaných, tak i na certifikaci připravujících se žadatelů.

I certifikátoři se musí školit

Aby se zástupci certifikační komise při kontrolních návštěvách provozoven mohli správně rozhodovat, musejí znát certifikační kritéria a postup při jejich hodnocení, certifikační body a proces certifikace a obsah a funkci sociální observatoře. Proto procházejí odpovídajícím školením, aby získali osvědčení a jmenovací dekrety. Lektorem a garantem proškolení je Jaroslav Dembiný, zástupce občanského sdružení Trianon, které se orientuje na přeshraniční spolupráci zejména ve prospěch integrace osob se sníženou schopností pohybu a orientace.

*Ing. Petr Szotkowski,
RPIC-VIP, spol. s r.o., partner projektu*

Databáze bezbariérových projektů se rozrůstá

S pojmy Sociální cestovní ruch, Sociální inkubátor, Sociální podnik se v projektu **Beskydy pro všechny** setkáváme už téměř na každém kroku. Dalším z nových pojmů je Sociální observatoř. Intuitivně nás může napadnout, že jde o sledování a analyzování sociální oblasti.

Sociální observatoř v našem případě sleduje přístupnost turistického ruchu pro lidi se zdravotním postižením a v podobě databáze objektů na www.jedemetaky.cz shrmažďuje informace o bezbariérovosti v cestovním ruchu. V úvodní fázi mapuje bariéry v hotelích,

horských chatách, penzionech a restauracích. Do budoucna by mohl sledovat bariéry ve sportovních, rekreačních službách, v přístupnosti historických památek nebo muzeí. Základem databáze je na 70 objektů Těšínských Beskyd, u kterých jsme pečlivě zjišťovali jejich bezbariérovost. Jednak při shromažďování údajů pro Travel Manuál, jednak při prověřování a doplňování údajů pro zmiňovanou sociální observatoř. Do databáze se prostřednictvím internetu postupně hlásí už i objekty z jiných regionů, z Krnova, Krásné nebo Šenova u Nového Jičína. Od 10. října pět prvních objektů zařazených do databáze má označení **Bez bariér**. Sociální observatoř po obtížích spojených s jejím doladováním, zkušebním provozem a upřesňováním kritérií, míří nezadržitelně vpřed. Rostoucí ná-

vštěvnost www.jedemetaky.cz je toho důkazem. Na základě anket, která běží od srpna, víme, že okolo 30 procent návštěvníků jsou občané se zdravotním postižením a dalších 30 procent provozovatelé zařízení v cestovním ruchu. To nám potvrzuje, že informace pro tyto uživatele mají smysl.

Závěrem si dovoluji vyslovit svou představu cílového stavu sociální observatoře: měla by obsahovat objekty ve všech regionech ČR, množství certifikovaných objektů by se mělo rozrůst na několik desítek a www.jedemetaky.cz by mělo být jedním z významných portálů cestovního ruchu s návštěvností v řádech tisíců týdně. Je zřejmé, že šance dostat sociální observatoř tak daleko, tady je.

*Jan Niemiec, expert projektu,
KAZUIST, spol. s r.o.*

V Třinci jsme předali prvních pět certifikátů Bez bariér

Je 10. října, 10 hodin a 10 minut. Jsme v hotelu Steel v Třinci na společenské snídani u příležitosti udělení prvních certifikátů Bez bariér projektu Beskydy pro všechny. Na místě jsou média, řešitelé projektu, starostové obcí certifikovaných zařízení a další hosté. Panuje slavnostní nálada. Certifikáty získává prvních pět zařízení cestovního ruchu. Hotel STEEL v Třinci, Hotel Grůň v Mostech u Jablunkova, Penzion U Skiareálu v Mostech u Jablunkova, Restaurace Visalaje a Penzion Koliba v Krnově. Rádi vám je nyní představujeme.

Hotel Visalaje pod Lysou horou

Provozovatel: Rosis s.r.o.

Krásná pod Lysou horou 255
739 04 Pražmo

Telefon: 723 494 896, 724 227 307

Fax: 558 647 481

e-mail: hotel.rezervace@centrum.cz

web: www.hotelvisalaje.ic.cz

Visalaje a zdejší horský hotel s více než třicetiletou tradicí patří k často navštěvovaným místům v Beskydech. Hotel se nachází v krásném přírodním prostředí v nadmořské výšce okolo 800 metrů mezi třemi významnými vrcholy – Lysou horou, Travným a Bílým Křížem. Zařízení leží na území CHKO Beskydy a sousedí s chráněnou s rezervací Obidová. Restaurace hotelu Visalaje pod Lysou horou splňuje základní požadavky bezbariérovosti, které jsou definovány certifikačními kritérii k udělení této značky, obdržel 79 % bodů.

Hotel Visalaje pod Lysou horou očima jeho majitelky Daniely Rouskové

V současné době provádíme rekonstrukci hotelu, už tři roky máme bezbariérovou restauraci s terasou, z níž mohou i vozíčkáři obdivovat výhled na Lysou horu. V příštím roce pro ně upravíme i ubytování. Okolí hotelu jsme handicapovaným zpřístupnili tak, aby si i oni mohli zajít například na horskou louku. K získání cer-

tifikace nás vedly prostě lidské motivy. Chtěli jsme pomoci lidem, kteří mají ztíženou možnost dostat se na různá místa. Takové lidi potkáváme téměř každý den. Navíc i blízcí v mé rodině jsou zdravotně postižení, ale to je dost osobní, proto se více k tomu nechci vyjadřovat. Doufám jen, že k nám i zdravotně znevýhodnění hosté budou rádi jezdit a na pobyty u nás vzpomínat.

Hotel STEEL v Třinci

Provozovatel: KARTA GROUP, a.s.
nám. Svobody 527

739 61 Třinec

Telefon: 556 200 111 (recepcie)

556 200 190 (restaurace)

Fax: 558 200 335

e-mail: info@hotelsteel.cz

web: http://www.hotelsteel.cz

Hotel v centru Třince nabízí moderní ubytování a restaurační služby. V okolí se nacházejí Beskydy s vrchem Javorový. Hotel STEEL splňuje základní požadavky bezbariérovosti, které jsou definovány certifikačními kritérii k udělení této značky, obdržel 84 % bodů.

Hotel Steel očima ředitele Tadeáše Cichého

Pro získání certifikace jsme museli provést řadu stavebních úprav a rekonstrukce stále

Hotel Steel v Třinci

pokračuje. Hlavní a nejnáročnější úpravy jsme měli například s odstraňováním prahů a rozšířením vchodových dveří. Musíme ještě proškolit personál, aby služby v našem hotelu odpovídaly potřebám handicapovaných. Na těchto změnách stále pracujeme, protože se všechno nedá změnit ze dne na den. Chceme hlavně odstranit bariéry v komunikaci, aby se personál choval k handicapovaným stejně jako ke všem ostatním hostům. Velmi nám v tom pomáhají občanská sdružení, např. TRIANON, kdy nás handicapovaní seznamují se svými představami o fungování služeb, a na základě toho provádíme určité změny. Toho si právě cením nejvíce, že školení vedou sami handicapovaní, ti nejzkušenější. Doufáme, že udělená certifikace nám přinese také prestiž.

Penzion U Ski Areálu, Mosty u Jablunkova

Provozovatel: Penzion U Ski Areálu s.r.o.

Mosty u Jablunkova, č. p. 262

739 98

Telefon: 558 367 714

e-mail: info@penzionuskiarealu.cz

web: www.penzionuskiarealu.cz

Hotel Visalaje pod Lysou horou

Penzion U Ski Areálu

Penzion Koliba

Penzion U Ski Areálu se nachází v Těšínských Beskydách v horském prostředí s lesnatým okolím v obci Mosty u Jablunkova. Jeho poloha v blízkosti Ski Areálu Mosty z něj dělá ideální místo pro ubytování v létě i v zimě. Penzion U Ski Areálu splňuje základní požadavky bezbariérovosti, které jsou definovány certifikačními kritérii k udělení této značky, obdržel 77 % bodů.

Penzion U Ski Areálu, Mosty u Jablunkova očima jeho majitelky Renáty Kohutové

Bezbariérový přístup u nás funguje rok. V podstatě jsme ho plánovali od samotného počátku výstavby našeho penzionu, protože jsme chtěli umožnit návštěvu Beskyd i handicapovaným. To byl důvod, proč jsme o udělení Certifikace usilovali. Je spousta lidí, kteří zůstávají doma se svými příbuznými, protože nemají možnost se na všechna místa dostat. Doufáme, že tak získáme i novou klientelu.

Penzion Koliba v Krnově

Provozovatel: RAKORD R&R, spol. s.r.o.

M. Švabinského 7

794 01 Krnov

Telefon: 554 612 803

Fax: 554 612 543

e-mail: koliba@krnov.net

web: www.koliba.krnov.net

Penzion Koliba v Krnově se nachází uprostřed krásné přírody v okrajové části města Krnov na svahu pod vrchem Cvilín s rozhlednou, kterému vévodí v barokním stylu přestavěný chrám Panny Marie Sedmibolestné. Jde o stylový pension s restaurací v klidové lesnaté části. Penzion Koliba v Krnově splňuje základní požadavky bezbariérovosti, které jsou definovány certifikačními kritérii k udělení této značky, obdržel 81 % bodů.

Penzion Koliba v Krnově očima jeho majitelky Šárky Rajflové

Nejdříve jsem kontaktovala vedoucí projektu Beskydy pro všechny a požádala je, aby se přijeli do našeho penzionu podívat, což byla i jedna z podmínek udělení certifikace. Také

mě zajímalo, zda budou pro získání certifikace dostačující změny, které jsme udělali už před sedmi lety. Našimi hosty jsou totiž velmi často právě postižení lidé. Rozšířili jsme třeba vstupy do místností, do restaurace, na toalety, připevnili jsme speciální madla, označili parkoviště. O udělení certifikace jsme usilovali z několika

důvodů. Jednak postižení jsou našimi časovými hosty, protože náš penzion stojí blízko

Certifikace je přínosná v tom, že objekty, které ji získaly, mají možnost se prezentovat na stránkách našich mediálních partnerů, stanou se známými pro určitý okruh klientů a fakt, že jsou přístupné zdravotně postiženým hostům, ocení zcela jistě i ti ostatní.

Jindřich Vaněk, manažer projektu pro komunikaci, SILVER B.C., s.r.o., partner projektu

zařízení pro handicapované Slezské diakonie. Také si tak chceme rozšířit klientelu, protože zdravotně znevýhodněné vnímáme jako úplně běžné zákazníky, kteří pouze nemají možnost všude se dostat, takže nevidím důvod, proč jim nepomoci. Nedělám rozdíl mezi normálním hostem a handicapovaným. Mezi handicapovanými lidmi mám i své přátele, slabozraké a vozíčkáře, a já bych jim chtěla pomáhat.

Hotel Grůň v Mostech u Jablunkova

Provozovatel:

MAFLEX-CZ s.r.o.

Mosty u Jablunkova 1112

739 98

Telefon recepce: 558 339 447

restaurace: 558 339 448

e-mail: hotel@hotelgrun.cz

web: www.hotelgrun.cz

Hotel Grůň v Mostech u Jablunkova se nachází v Moravskoslezských Beskydách na úpatí vrchu stejného jména ve výšce 550 metrů nad mořem. Stylový celodřevěný hotel má restauraci a nabízí komfortní vybavení. V těsné blízkosti hotelu se nachází SKI areál Mosty u Jablunkova, který nabízí celoroční rekreační vyžití. Hotel Grůň splňuje základní požadavky bezbariérovosti, které jsou definovány certifikačními kritérii k udělení této značky, obdržel 73 % bodů.

Hotel Grůň v Mostech u Jablunkova očima dcery majitele Pavly Tauferové a recepčního Radima Gaje

Abychom certifikaci získali, museli jsme udělat určité změny. Upravili jsme přístup k toaletám, bezbariérový pokoj a připravili jsme jídelní lístek pro slabozraké. Upravenou restauraci jsme otevřeli vloni v červnu a ubytovací část letos v lednu. Proškolili jsme sebe i personál, jak bychom se měli k tělesně, zrakově i jinak znevýhodněným lidem chovat, protože poptávka ze strany této klientely neustále roste. Hlavně jsme jim ale chtěli pomoci, protože jsme si všimli, že k nám jezdí dost zdravotně handicapovaných lidí. Přeji bychom si, aby i oni mohli obdivovat krásy Beskyd a ocenit atraktivitu Mostů u Jablunkova. A aby mohli navštěvovat náš hotel, protože si myslíme, že je lákavý svou architekturou, která je výjimečná, podle nás podobná jinde není. Musíme přiznat, že i my máme nevidomého kamaráda, což byl pro nás také důležitý impulz ke změnám.

Kateřina Seberová,

Petr Bohuš,

redakce bulletinu

Hotel Grůň v Mostech u Jablunkova

V Hrabyni mají chuť založit další sociální podnik

Jaromír Suchý, Rehabilitační centrum Hrabyně, občanské sdružení HRA-WAY

Naše další návštěva v Rehabilitačním centru v Hrabyni směřovala do Ústavu sociální péče. Schůzku jsme měli s Jaromírem Suchým, který v Hrabyni žije od jara 2002. Měl úraz, spadl z výšky a musel si začít zvykat na život na vozíčku.

Jak jste přišli na myšlenku založit sociální podnik?

K našim aktivitám nás inspirovalo školení Jak založit sociální podnik. Toto školení vedla Dagmar Válková z Institutu rozvoje podnikání. Probrali jsme například zákony související se založením sociálního podniku, podnikatelský záměr, zkrátka vše, co se založením takového podniku souvisí. Promysleli jsme si, co bychom mohli dělat, vytvořili jsme stanovy a společnými silami jsme s mými kolegy letos založili občanské sdružení.

Kolegyně J. Suchého I. Hufová na mezinár. konferenci

Takže nejdříve občanské sdružení?

Jsme celkem čtyři nadšenci – kromě mě ještě Irena Hufová, Alena Sroková a Anna Malinová. Naše sdružení se jmenuje HRA-WAY. Organizujeme vzdělávací akce a kulturní a sportovní aktivity.

Jaké sportovní aktivity máte na mysli?

Učili jsme se hrát sportovní hru, která je obdobou petanque.

Přijel za vámi i někdo zajímavý?

Například nám sem přijel zazpívat Jaromír Novavica.

Co sociální podnik, podaří se vám ho založit?

S ohledem na současnou situaci s dotacemi, kdy i zavedené sociální podniky mají co dělat, aby to ustály, rozhodli jsme se jít schůdnější cestou. Navázali jsme spolupráci s CZP Opava, což je již fungující sociální podnik, a jeho prostřednictvím poskytujeme zdejší obyvatelům chybějící asistenční služby. Prozatím pouze v nočních hodinách, ale s výhledem na celodenní rozšíření. Založení vlastního soc. podniku jsme odložili na příznivější dobu. V našich aktivitách nám velmi pomáhá Ústav sociální péče pro tělesně postižené s ředitelem Vladimírem Plačkem v čele a OS TRIANON z Českého Těšína. Ve spolupráci s nimi připravujeme další prospěšné akce pro naše obyvatele.

Petr Bohuš

Naučná stezka

Sociální cestovní ruch (SCR)

Existují různé názory na to, co je to sociální cestovní ruch, což ztěžuje jeho přesnou definici. Neexistující jednotný výklad pak způsobuje, že se tento pojem používá v různých souvislostech. Všechny úhly pohledu však vycházejí z premisy, že cestovní ruch je obecným právem, které by mělo být zpřístupněno každému (právo na cestování je zakotveno v článku 7 Celosvětového etického kodexu cestovního ruchu, který v roce 2001 přijala OSN), tedy i nejméně znevýhodněným skupinám obyvatelstva.

Pro účely projektu Beskydy pro všechny je pojmem sociální cestovní ruch označována účast osob se zdravotním postižením nebo omezením na cestovním ruchu a veškeré aktivity, které jim služby cestovního ruchu zpřístupňují a zároveň respektují jejich specifické potřeby. Toto pojetí je v souladu se stanoviskem Evropského hospodářského a sociálního výboru z roku 2006 či s výkladem Mezinárodní kanceláře pro sociální cestovní ruch (BITS).

Charakteristické rysy a základní přínosy SCR (dle BITS)

1. Usiluje o zvýšení dostupnosti cestovního ruchu pro všechny. Cílovou skupinou SCR bývají lidé, pro které z různých důvodů není dovolená dostupná nebo je obtížná. Nejčastějším důvodem bývá ekonomická situace, zdravotní stav, osobní nebo rodinná izolace, geografické obtíže a jiné.

2. Je otevřený různým formám řízení a realizujícím subjektům. Aktivity SCR mohou zajišťovat veřejné nebo soukromé instituce, společnost, odborové organizace nebo prostě jen organizovaná skupina lidí, kteří se rozhodnou podniknout kroky k překonání nebo omezení překážky, která dané osobě brání realizovat její právo na cestovní ruch. Zvláště užitečným nástrojem k jeho řízení je partnerství veřejného a soukromého sektoru.

3. Klade důraz na celkovou kvalitu zařízení i služeb. SCR poskytuje cílovým skupinám vhodné podmínky, aby si mohly dovolenou užít. Z toho jasně vyplývá, že je třeba vynakládat úsilí nejen pokud jde o zařízení, ale i z hlediska druhu služeb, a proto by měli být pracovníci v tomto sektoru speciálně školeni.

4. Podporuje sociální začleňování. Bez cestování, dovolené a cestovního ruchu by nebylo možné, aby se lidé setkávali, hovořili spolu a vzájemně se uznávali za sobě rovné, byť s kulturními odlišnostmi. Tato kulturní výměna a využití volného času je důležitým prostředkem osobního rozvoje pro turisty i pro hostitelské komunity.

5. Je podnikatelskou příležitostí. Přitahuje podnikatele ze sektoru cestovního ruchu, kteří v něm vidí příležitost, jak rozšířit svou činnost poskytovatelů služeb nebo zprostředkovatelů. Praxe ukazuje, že podniky, které se věnují SCR, jsou rentabilní, pokud si vybudují svou strukturu, získají správný trh a mají vhodné ceny.

6. Přispívá k boji se sezonní (ne)zaměstnaností. Organizace SCR vytvářejí pracovní místa po celý rok i v období nízké obsazenosti (mimo hlavní sezonu), a tím pomáhají zajistit práci pro příslušné pracovníky. Stabilní zaměstnanost je klíčem k rozvoji turistické destinace.

7. Je nástrojem udržitelného rozvoje. Zaměřením na sociální podmínky pomáhá vybudovat nebo obnovit turistické destinace při splnění kritérií hospodářské, sociální a environmentální udržitelnosti.

8. Přináší rentabilitu a ekonomický zisk průmyslu cestovního ruchu. Cestovní ruch patří k nejsilnějším průmyslovým odvětvím. K této ekonomické síle přispívá i SCR. Pokud budou moci společenství vydělávat na živobytí z cestovního ruchu, posílí se místní hospodářství a sociální stabilita.

9. Sociální rozměr a hodnoty pro společnost. Ačkoli je SCR hospodářskou činností, je to také činnost jasně sociální, která přináší prospěch uživatelům i poskytovatelům. Cestování co možná největšího počtu lidí vede k většímu poznání, porozumění a toleranci.

10. Uznávaná a podporovaná hospodářská činnost s vyhlídkami na růst. Evropské instituce prokazují narůstající zájem o sociální cestovní ruch, jak dokládají různé studie, stanoviska, zprávy a konference, které organizují a podporují. Nezdá se nereálné, aby Komise jednoho dne převzala úlohu obecného koordinátora platformy sociálního cestovního ruchu na evropské úrovni.

Synonyma: cestovní ruch pro všechny, turismus pro všechny, bezbariérová turistika

Ing. Jana Szczuková, expertka projektu, KAZUIST, spol. s r.o.

Handicapovaným nejvíce rozumějí handicapovaní

Jaroslava Dembinného jsme navštívili v Českém Těšíně, kde žije a pracuje. Povídání s ním je velice milé, protože Jaroslav Dembinný působí dojmem optimisty a přátelského člověka. Neustále se usmívá, mluví zvučným a příjemným hlasem. Dlouhé tmavé vlasy nosí stažené do copu a vypadá tak o několik let mladší, ve skutečnosti má jedenapadesát let.

Již čtyři roky pracuje pro občanské sdružení TRIANON, které vzniklo v roce 2003, aby pomáhalo a radilo handicapovaným v jejich životě a práci. Hlavním mottem TRIANONU je, aby zdravotně handicapovaným pomáhali sami handicapovaní. Jaroslav Dembinný o tom ví své, sám se musel před několika lety naučit žít na vozíčku.

Jaké máte vzdělání?

Vystudoval jsem obor technická kybernetika-řídící systémy na Elektrotechnické fakultě v Brně.

Kde jste dříve pracoval?

Po vysoké škole jsem téměř dvacet let pracoval v Tříneckých železárnách, poté pro Silas Group a později jsem se vydal na soukromou dráhu v oblasti informačních technologií. Počátkem roku 2000 jsem ale najednou přešel do sociální oblasti.

Proč? Můžete říct, co se stalo?

Při fotbalu jsem si nakopl palec, který mě pak bolel, a tak jsem šel k lékaři. Měl jsem smůlu, že měli zrovna volné místo v nemocnici na neurologii, kde si mě nechali. Dělají tam pacientům vyšetření – dnes už vím, že se to jmenuje lumbální punkce čili odebrání mozkomíšního moku – které jsem také podstoupil. Přišel jsem tam jen tak, v džínách, auto zaparkované před nemocnicí na zákaz stání. A vylezl jsem za dva roky. Vyšetření se lékaři zkrátka nepovedlo a moje mícha dostala infarkt.

Žaloval jste nemocnici?

Na to se mě ptá spousta lidí. Skutečně jsem o tom uvažoval a byl jsem rozhodnutý se soudit. Ale stačil jeden okamžik, abych si to rozmyslel. Když jsem byl poprvé v Hrabyni, potkal jsem na chodbě Kamila, už nežije, a ten měl tenkrát šedesáticentimetrovou hlavu. Že neměl nohu, byl detail. Ten nádor na hlavě mu neustále rostl. A v té chvíli jsem si v duchu řekl: Buď rád, že jenom nehybeš nohama, vykašli se na soudy a nech to být.

Stává se často, že se lumbální punkce nepovede, nebo byl Váš případ výjimečný?

Lékaři mi řekli, že pravděpodobnost, že by se něco nepovedlo, je 1:1000. Infarkt míchy zdůvodňovali tím, že jsem diabetik, a že proto mi mícha zkolabovala, ale moje lékařka mi řekla, že nemám tak vysokou hladinu cukru, prostě to bylo hrozné.

„Jarek Dembinný je nesmírně aktivní člověk a naše společná práce nás sblížila. Jsme přátelé. Přál bych mu, aby mu vydržel optimismus, a aby se mu splnil jeho sen, že zdravotně handicapovaným budou pomáhat sami handicapovaní.“

Viliam Šušňal, ředitel občanského sdružení TRIANON

Jak dlouho jste na vozíčku?

Od roku 2000, po tom nepovedeném zákroku jsem ještě rok ležel v nemocnici, pak jsem byl rok v Hrabyni a koncem roku 2002 jsem se vrátil do Těšína, kde jsem potkal Viliama Šušňala z občanského sdružení TRIANON. Od dubna 2003 jsem tam začal pracovat.

Jak jste se s Viliamem Šušňalem, ředitelem občanského sdružení TRIANON

a expertem projektu Beskydy pro všechny, potkali?

Přes jednoho kolegu, náhodou. Kdybychom se nepotkali, skončil bych nejspíš jako někteří jiní zdravotně postižení, kterým chybí impuls. Někdo, kdo by jim pomohl, když se jim stane nějaké neštěstí nebo je postihne nemoc a často kvůli tomu sklouznou k alkoholu. Viliam Šušňal mi tenkrát řekl: Taková hlava nemůže lenořit v bytě na vozíku, ty musíš makat jako černocho. Od té doby pracuji v TRIANONU.

Máte rodinu?

Jsem rozvedený a ze dvou manželství mám čtyři děti, tři dcery a syna. Nejstarší dceři je 29 let, druhé 27, synovi je 20 a nejmladší dceři 16 let. Teď žiju sám, ale mám přítelkyni v Ostravě, která je zdravá.

Může vozíčkář uživit svoje vlastní děti?

Je to absolutně nezvladatelné, pokud si člověk nepomůže sám.

Jak si pomáháte?

Snažím se zvládnout více než jen jednu práci, i proto dělám na více projektech.

Změnil jste se od doby, kdy jste na vozíček usedl poprvé?

Myslím, že jsem se zklidnil, jsem více pohodový, pomáhá mi v tom i víra, ale to je dost osobní věc. Jsem opravdu duševně vyrovnaný, klidný, spokojený, přestože z mých zálib, fotbalu, chození na hřiby a dobrých aut, mi zbyla jen ta auta, ale to také nemůžu moc přehánět, protože lidi pak mají řeči.

Sociální podnik

Myslíte, že Vám třeba i závidí?

To víte, že jo. Celá společnost vidí vozíčkáře jako postižené, kteří žijí z důchodu a milodárů, a jakmile mají dobré auto, tak to určitě někde něco ukradli. Já bych si přál, aby společnost vnímala vozíčkáře jinak. Já jsem taky před osmi lety nevěděl, jak se mám k vozíčkářům chovat. A to je právě cílem TRIANONU, aby lidé nevnímali vozíčkáře jako mentálně postižené, ale jako osobnosti, které jsou součástí společnosti stejně jako lidé zdraví.

Máte doma nějaké schody?

Mám osm schodů.

A kolikrát denně je musíte překonat?

Když je to dvakrát denně, tak už jsem naštvaný. Ale ve své podstatě jsem i rád, beru to jako potřebný trénink.

Jaká je Vaše role v projektu Beskydy pro všechny?

Jsem expert projektu.

Bud'te konkrétní, co jako expert děláte nebo jste už udělal?

No, to bychom tu byli do rána (směje se). Řeknu to tak, mou prací v rámci projektu je koordinovat spolupráci a komunikaci s cílovými skupinami, s nevidomými, neslyšícími, s rodiči s postiženými dětmi a podobně.

Jak taková komunikace s cílovými skupinami probíhá?

Tak například jeden den jsme si dali sraz před TRIANONEM se zástupci čtyř nebo pěti cílových skupin, neslyšícími, nevidomými a dalšími lidmi, nasedli jsme do auta a jeli do několika vybraných objektů v Komorní Lhotce a Řece. Tam jsme jako zástupci postižených vždy prošli celý objekt a sepsali, co tam konkrétně chybí ve vztahu k danému postižení. Také jsme zjišťovali úroveň služeb, jestli tam mají proškolený personál, jestli vědí, jak se mají chovat například k nevidomým apod.

Jaký je Váš osobní názor na projekt Beskydy pro všechny?

Konečně něco takového vzniklo! Nesmírně důležitá je jedna věc, a to že se projekt od začátku chytil strategie zaměřit se na praxi. Je důležité, že na projektu pracují i samotní postižení. Další důležitá věc je, že se díky našim výsledkům projekt šíří i do dalších oblastí, například už se připravuje projekt Šumava pro všechny.

Petr Bohuš,
šéfredaktor bulletinu

Nápad založit chráněnou dílnu Kašing se zrodil v sauně

Navštívili jsme chráněnou dílnu Kašing, která se nachází v areálu Rehabilitačního centra v Hrabyni a nese jméno svého zakladatele, Pavla Kašinga. Měli jsme možnost prohlédnout si místnosti chráněné dílny, pilně se tam pracovalo. Ocenili jsme i hotové výrobky, kterými se dílna pyšní i stroje, které práci zaměstnancům usnadňují. Například šicímu stroji elektronicky zadáte úkol a on už pak sám vyšívá. Majitel Pavel Kašing a jeho kolegyně Zuzana Veličková chráněnou dílnu, která funguje od roku 2001, nejen řídí, ale je na nich i na první pohled poznat, že svou práci mají moc rádi.

Jak vznikla chráněná dílna?

Pavel Kašing: Dříve jsem pracoval v drůbežářských závodech v Martinově. A inspirovali mě přátelé, se kterými jsem chodil do sauny. Jednou jsme se právě v sauně rozpozdávali o chráněných dílnách, které oni úspěšně provozovali. A mně se ta myšlenka tak zalíbila, že jsem si řekl, proč to nezkusit taky? A tak jsem to zkusil.

Pavlu Kašingovi hned v počátcích začala pomáhat Zuzana Veličková, která je na vozíčku. Měla tenkrát jen jednu jedinou podmínku, že zaměstnanci chráněné dílny budou dostávat za svou práci dostatečnou odměnu, a že i v případě nezajištění práce dostanou 100% mzdu. A že v chráněné dílně nebudou nikdy normy.

Poptávka po etiketách je velká

Odkud pocházíte?

Zuzana Veličková: Bydlím v Hrabyni už 30 let. Pocházím ze Slovenska, z vesnice Sládečkovce v okrese Nitra. V sedmi letech jsem dostala dětskou obrnu a chodila jsem o ber-

Pavel Kašing popisuje začátky

lič, ale po porodu už to nešlo. Před sedmi lety jsem se rozvedla, nějak nám to nešlo, ale můj manžel v této firmě také pracuje a je rovněž na vozíčku. Ochrnul po nehodě na motorce. Máme spolu dceru a tři vnoučata.

Původně chtěl Pavel Kašing, aby v dílně dělali ruční výrobky, ale vzhledem k tomu, že se objevila velká poptávka po různých etiketách, zaměřili svou činnost jiným směrem.

Co všechno vyrábíte?

Pavel Kašing: Vzhledem k té velké poptávce po etiketách jsme zkusili rozvinout reklamní potiskovou činnost. Nyní gravírujeme informační systémy, dveřní štítky, štítky na poháry, razítka a reklamní předměty. Zabýváme se pálením textů a obrázků na sklenice, tiskneme text a čárové kódy na etikety, vizitky, pozvánky a PF. Děláme barevné potisky hrníčků, triček, polštářků, podložek pod myš, hodin a vyšíváme na vyšívacím stroji různá loga.

Jak na provoz chráněné dílny sháníte peníze?

Pavel Kašing: Chráněné dílny jsou dotované státem, ale mnoho podvodníků toho zneužívá. Proto bude od příštího roku možné použít dotace jen pro mzdy zaměstnanců a ne pro podnikání. Nebudou peníze například na investice, nové stroje.

Zuzana Veličková: Je to škoda. V současné době zde pracuje dvaadvacet lidí, téměř všichni jsou vozíčkáři. Troufám si říct, že jsou tady spokojeni a práce je baví. Jak se nám bude ale dařit, jestli to bez dotací zvládneme, vůbec nevíme.

Petr Bohuš

Tutoriál Marketing sociálního podniku v Orlové

Ve dnech 19. až 20. září v areálu Sport hotelu v Orlové experti projektu Beskydy pro všechny zorganizovali tutoriál nazvaný Marketing sociálního podniku. Jeho účastníci měli možnost dozvědět se, jak mohou zlepšit činnost svých sociálních podniků, zejména co mohou podniknout, aby lépe prodávali své výrobky.

Proč účastníci tutoriálu chtějí pracovat v sociálním podniku? Jaký je jejich život?

Pavel Folta, 53 let, ředitel Charity sv. Alexandra, účastník tutoriálu

Pracoval jsem třiaadvacet let ve Vítkovických železárnách, ale pak jsem dostal zajímavou nabídku. Neváhal jsem a přijal jsem ji, protože práce s lidmi mě opravdu baví a pomáhat lidem je nesmírně záslužná práce.

Naším posláním je provoz chráněných dílen, staráme se o to, aby i handicapovaní lidé

Zlepšit marketing není jednoduché

mohli pracovat. V současnosti zaměstnáváme dvaapadesát lidí, přičemž čtyřicet z nich má nějaký handicap, ať už jde o vozíčkáře, hluchoněmé, cukrovkáře nebo osoby s psychickými problémy. V rámci chráněných dílen se lidé věnují například různým řemeslným pracím. Máme skupinu truhlářů nebo textilní dílnu. Snažíme se pomoci i lidem, kteří už dlouho nemohou najít práci.

Největší význam naší činnosti vidím v tom, že lidem dáváme určitou svobodu, možnost vydělat si své vlastní peníze. Naopak, co mě mrzí a do čeho jsem ochoten investovat veškerý svůj čas i um, je fakt, že se toto sociální podnikání u nás nepodporuje. Po dobu tří let jsme dostávali dotace, ale v letošním roce v republice přijali Zákon o sociálních službách. Chráněné dílny najednou nemají možnost žádat o dotace, protože jim v tom brání tento zákon. My jsme tak přišli o finanční zdroje, přibližně o dva a půl milionu korun. Naš tým tvoří ale pracovníci, kteří jsou ochotni pracovat

na maximum i přes nedostatečné platové ohodnocení.

Sociální podnik je teprve na počátku, zatím hledá svou tvář. Tady v Orlové jsem se dozvěděla spoustu nových, zajímavých informací, dá se říci, že jste mi podpořili i mé sebevědomí. Kontakt s ostatními je důležitý, porovnávat, v čem se jiným daří nebo nedaří a případně si i vzájemně pomáhat.

Margit Turková, 44 let, reklamní jednatelka společnosti ZNOVOZ, účastnice tutoriálu

Vystudovala jsem gymnázium, pak jsem se vdala a po mateřské jsem chtěla nastoupit do práce. V té době, bylo mi skoro osmadvacet, se objevily mé zdravotní potíže. Zjistila jsem, že hůře vidím, pak následovala řada očních vyšetření, která se uzavřela s tím, že se mi rozpadá sítnice, oko ztrácí rozlišovací schopnosti a tato vada je nevléčitelná.

Před 5 lety jsem absolvovala operaci, při níž mi do pravého oka zavedli nitrooční čočku, kterou mi dovezl dealer až z Izraele. Pojišťovna mi nic neuhradila, takže jsem za tuto čočku do jednoho oka zaplatila třicet šest a půl tisíce korun, a navíc to žádný výsledek nepřineslo.

V té době jsem měla nastoupit na pozici pracovnice nově budovaného informačního centra na dráze, ale kvůli mé oční vadě jsem tuto práci dělat nemohla, a tak jsem šla uklízet. Uklízela jsem až do roku 2006, ale pak mě propustili.

Do sociálního podniku jsem se dostala díky své dlouholeté kamarádce, která tam pracovala jako účetní. Dala mi kontakt na paní ředitelku, u které jsem absolvovala pohovor a hned mě přijali. Začínám teď pracovat na pozici reklamy a prodeje výrobků, ručně malovaného skla, porcelánu, keramiky, výrobků vyřezávaných ze dřeva a hraček.

Naší konkurenční výhodou jsou výrobky, které jinde neuvídníte, musíme ale rozšiřovat odbytný okruh zákazníků.

Na tutoriálu v Orlové jsem se dozvěděla skutečně mnoho informací, které využiji v praxi.

Věří tutoriálu i lektori?

Ing. René Procházka, lektor tutoriálu, ředitel Institutu rozvoje podnikání, partnera projektu

Tutoriál naprosto splnil mé očekávání, komunikovali jsme, měli jsme zpětnou vazbu, hodně jsme debatovali o chodu firem. Určitě je co dopilovávat, termín Sociální podnik ani jeho význam není nikde zakotven, ale je velmi

dobré, že se taková činnost vůbec začala rozvíjet. Pozitivum vidím také v tom, že tyto typy podniků nejsou zaměřeny čistě jen na zisk podnikatele, ale záleží jim hlavně na reinvestování, jde o podnikání zohledňující lidi, není to jen o tvrdé ziskovosti.

Sociální podniky by se měly především vyrovnávat boje se silnými tržními firmami, protože to by bylo nad jejich síly.

Ing. Jana Szczuková, lektorka tutoriálu, odborná konzultantka KAZUIST

Bylo to velice příjemné a lidé hodně komunikativní. Jejich práce je opravdu obdivuhodná, jsou schopni vytvořit kvalitní produkty, v tom vidím hlavní pozitivum jejich činnosti. Naopak nedostatkem je fakt, že se o těchto pracovních skupinách moc neví a že jim stát nevěnuje takovou pozornost, jakou by si zasloužily, což je určitě škoda.

Jisté nápady na to, jak tyto sociální podniky dostat do širšího povědomí lidí bych měla, ale prozatím si je nechám pro sebe. Kdo ví, mož-

Účastníci tutoriálu s lektory

ná by vydaly i na další samostatný projekt, proto je zatím nebudu prozrazovat.

Ing. Petr Szotkowski, lektor tutoriálu, jednatel a konzultant RPIC – VIP, partnera projektu

Při jednotlivých přednáškách lidé měli spoustu dotazů, měl jsem z jejich reakcí dobrý pocit. Pozitivum sociálních podniků vidím v tom, že i lidem, jejichž situace je ztížena, je dána příležitost, šance se uplatnit, realizovat. Naopak nedostatkem je fakt, že podpora ze strany státu by měla být podstatně větší. I ve smyslu legislativním. Termín Sociální podnik není v podstatě nikde uzákoněn. Další problém u těchto podniků vidím v oblasti public relations. V podstatě nikdo o nich moc neví, sociální podniky by měly klást větší důraz na propagaci.

Kateřina Seberová,
Petr Bohuš

Mezinárodní konference Ostrava, Hotel Atom, 31. října „Sociální podnik – šance pro budoucnost“

Úloha sociálních podniků stoupá. Experti projektu Beskydy pro všechny to vědí, i proto je součástí tohoto víceletého projektu říjnová mezinárodní konference „Sociální podnik – šance pro budoucnost“. Experti projektu se v Ostravě setkávají s odborníky dalších projektů z domova i ze zahraničí. Češi, Italové a Angličané prezentují a konfrontují své názory s účastníky konference, lidmi zdravotně handicapovanými a zástupci oficiálních institucí.

Jak vidí prosazování fenoménu sociálního podnikání založeného na tom, že zisk slouží k naplnění sociálních cílů? Jak zaměstnat osoby se zdravotním postižením, poskytovat sociální a veřejně prospěšné služby? Jak vytvářet pracovní místa pro osoby ohrožené sociálním vyloučením? Jak rozvíjet sociální podnikání v oblasti cestovního ruchu? Názory jsou různé. Cílem konference je zintenzivnění a rozvíjení těchto témat a získání podpory i u zástupců oficiálních institucí.

Sociální podnikání: porozumění a nápady?

Bc. Petr Adamec, náměstek hejtmána Moravskoslezského kraje

Sociální podnik je významná instituce, protože jednak doplňuje to velké podnikání, a zároveň vytváří skvělé pracovní příležitosti pro lidi, kteří jsou handicapováni. Když se řekne sociální podnik, napadne mě chráněná dílna v Hrabyni. Líbí se mi jejich výroba propagačních materiálů a hlavně vyspělá technologie, kterou používají. Lidé musí být fundovaní a v tom vidím velkou šanci. Tu další vidím v sociálním cestovním ruchu, jsem rád, že se sociální podniky šíří i do oblastí, kde tolik pracovních příležitostí není, například do Beskyd.

Ing. Karel Rychtář, ředitel odboru VDI, Svaz českých a moravských výrobních družstev

Podle mě nám sociální podnik hlavně připomíná, abychom nezapomínali na solidaritu, soudržnost, hrdost na místo, kde žijeme. Líbí se mi například jeden sociální podnik, který vznikl ve Francii. Čtyři podnikatelé z prosperujících firem si jednoho dne řekli: Nebudeme tady sedět jen tak, uděláme něco pro mladé. A skupině studentů pomohli založit podnik. Přenechali jim jej ve chvíli, kdy bylo jasné, že

ho mohou řídit sami studenti. Uvedl bych i jeden příklad z České republiky. Družstvo Jiřinka začínalo jako občanské sdružení a organizovalo kulturní aktivity ve Starém Jičíně. Postupně se vypracovalo a v současnosti v Novém Jičíně provozují hostinec.

Dolores Czudková, chráněná dílna Ergon, Třinec, Český Těšín

Naše chráněná dílna zaměstnává osoby se zdravotním postižením. Máme novou halu za 40 milionů korun z evropských prostředků a pracuje v ní 40 handicapovaných zaměstnanců. Jejich náplní je jednoduchá montáž zahradního nářadí. Vypadá to moc hezky, ale nevytváříme téměř žádný zisk, takže kdybychom nedostávali dotace, jsme v minusu. Myslím si, že je to ale hlavně tím, že máme málo zakázek anebo jsou nepravdělné – jeden měsíc téměř nemáme co dělat a druhý měsíc nestíháme, snad se to změní.

Daniel Dárek, odbor sociálních služeb, Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR

Sociální podnik je významný nástroj sociální politiky, politiky zaměstnanosti i podpory podnikání. U nás je ovšem zatím nový, moc se o něm ještě neví, i když stále více organizací se mu začíná věnovat. Pro mě je zajímavý například sociální podnik v Praze, který realizuje jedno občanské sdružení. Jde o restauraci, která zaměstnává lidi, co mají zkušenosti s drogovou závislostí. Myslím, že je to pro ně dobrá šance, pohybují se v reálném prostředí a mohou získat nové pracovní zkušenosti.

Dr. Emma Clarence, analytička, OECD LEED Trento, Centre for Local Development, Itálie

Pocházím z Austrálie, žila jsem ve Velké Británii, ale pak jsem odešla za prací do Itálie. V současné době pracuji v Trentu. Je tam pobočka OECD, která má na starosti regionální rozvoj. Jsem politická analytička, zabývám se analýzou politik a vlád ve střední a východní Evropě a analýzou sociálních politik. To proto, aby je pak bylo možné podporovat. Snažíme se, aby se celkové prostředí pro sociálně orientované podniky zlepšilo. Chceme pomáhat lidem, kteří se kvůli různým handicapům hůře začleňují do společnosti, do práce. Sociální podniky ve Velké Británii a v Itálii jsou velmi vyspělé, ale Itálie byla první zemí na světě, kde schválili zákon o družstvech. Sociální podniky v Itálii mají delší tradici.

Colin Gilfillan, Rozvojové partnerství EQUAL Trading Up, Velká Británie

Jako příklad dobře fungujícího sociálního podniku v České republice mohou uvést Slezskou diakonii, kterou jsem poznal v době, kdy hledala místo pro svou chráněnou dílnu. Ale abych nezapomněl také na příklad ze své země, Velké Británie. Je to podnik, který se zabývá takzvaným turistickým ruchem pro všechny. Organizuje zájezdy a pobyty pro všechny lidi a hlavně pro lidi handicapované. Věnují se jim, najdou jim bezbariérové ubytování, zorganizují program, který je zajímavý, je to bezvadný nápad.

Kateřina Seberová,
Petr Bohuš

Beskydy jsou pro všechny – i pro Evropu

Brusel, 27. – 29. června

Na konci června v Bruselu probíhá závěrečná mezinárodní konference. Zaměření: prezentace výsledků mezinárodního partnerství v rámci iniciativy Společenství Equal. Mezi účastníky nechybí ani prezentace expertů rozvojového partnerství Beskydy pro všechny. Jak se v Bruselu cítili a jak se jim tam líbilo a jaké mají dojmy ze své prezentace?

Byla to pro mě osobně zvláštní situace. V Bruselu jsem působil jako euroúředník déle než dva roky a teď jsem byl konfrontován se situací, kdy pomáhám prezentovat regionální projekt. Musím ale říci, že to byl velmi příjemný pocit, protože jsem na projektu Beskydy pro všechny vyzoroval to, co mi chybělo při každodenní rutině bruselského eurokrata – totiž přímý přínos projektu na cílovou skupinu.

Česká republika a subjekty z Těšínského Slezska se již bez zaváhání mohou považovat za plnoprávné členy evropské rodiny. Nevysledoval jsem naprosto žádný kvalitativní rozdíl mezi rozvojovými partnerstvími ze zemí staré Evropy a námi. Proto rád vyzývám všechny lidi k tomu, aby se nebáli navazovat mezinárodní partnerství a konfrontovali své znalosti a know-how se zahraničními partnery. Něčemu se přiučíme a navíc získáme dobrý pocit z toho, že naše know-how a znalosti jsou plně použitelné a životaschopné.

*Mgr. Hynek Böhm,
expert projektu Beskydy pro všechny*

V Bruselu se Vám musí líbit, :-). Zvlášť když vyjde počasí a když vás provází bruselský znalec a svého času Bruselan, ale srdcem stále Gorol, Hynek Böhm. To znamená, že se dozvíte nejen místní zajímavosti, nakoupíte čokoládu v obchodě se zvláštní slevou pro Čechy nebo proklíčujete těmi nespočetnými uličkami bez jediného zaváhání k vytyčenému cíli, ale k tomu všemu se ještě cítíte jako doma.

Spolu s Romanou Bělovou ze Slezské diakonie jsme shrnuly dosavadní výsledky práce projektu Beskydy pro všechny a další plány našeho rozvojového partnerství. I zkušenosti a výstupy, které nám přinesla spolupráce mezinárodní. Vyslechli si nás zástupci Evropské komise, bruselských kanceláří a různých institucí, např. Svazu průmyslu a dopravy České republiky. Myslím, že se na naši prezentaci povedlo přilákat zajímavé hosty, kteří si nás přišli poslehnout i přes svůj velmi nabitý program. V rozpacích jsem z nich nebyla. Není až tak důležité, kdo v plénu sedí, ale jestli poslouchá.

*Ing. Ilona Ostruszková,
manažerka pro mezinárodní spolupráci,
KAZUIST, spol. s .ro.*

Díky účasti významných zástupců Evropské komise, jejich ředitelství a také účasti zástupců dalších evropských organizací, se mohly cíle a výstupy dosažené v projektu Beskydy pro všechny dostat do povědomí na úrovni Evropské unie. V prezentaci projektu jsme zdůraznily naše budoucí záměry s šířením výstupů a zkušeností v projektu. Myslím, že toto setkání může v budoucnu přispět i k dalšímu rozvíjení a šíření myšlenky a uplatnění sociálního podnikání v České republice.

*Ing. Romana Bělová,
vedoucí střediska Slezské diakonie,
partnera projektu*

Zleva: A. Rokoš, R. Bělová, I. Ostruszková, A. Holubář

Brusel jsem vnímal jako město plné kontrastů. Historickou část jsme měli možnost navštívit i s kvalifikovaným doprovodem, znalcem místních poměrů. Nová část a hlavně budovy vlády a parlamentu EU na mě ale příznivý dojem neudělaly. Obrovské paláce, kde si člověk připadá bezmocně nicotný, kde život končí s koncem pracovní doby, mě neláká.

Byli jsme rádi, že jsme se sešli s partnery, kteří ve svých zemích řeší obdobné problémy. Naše posluchače zaujal náš sociální podnik i sociální inkubátor. Příznivě se k našim výsledkům vyjádřil i zástupce EK. Představitelka evropské iniciativy EQUAL nás informovala o změnách, které v budoucnu nastanou. Zároveň vyzvala funkční rozvojová partnerství, mezi nimi i partnerství Beskydy pro všechny, aby hledala další náměty a pokračovala v činnosti. To nás potěšilo.

*PhDr. Antonín Holubář,
předseda představenstva
Národní asociace pro rozvoj podnikání,
partnera projektu*

Prezentace projektu Beskydy pro všechny má podstatný význam jak pro řešitele projektu, tak pro poskytovatele a administrátory peněz. Přímou prezentací a následnou diskusí snižujeme pocit odosobnění a byrokracie. Když se setkají konkrétní lidé a předají si informace osobně, to je to nejučinnější. Když bruselští úředníci poslouchají naše experty – řešitele projektu Beskydy pro všechny, naplňuje se heslo Od Evropy států k Evropě regionů a současně se tím zvyšuje i náš kredit.

*Ing. Alfons Rokoš,
externí konzultant Národní
asociace pro rozvoj podnikání*

Značka Bez bariér byla v italském Soveratu

Sedmnáctého října jsem prezentovala značku Bez bariér na mezinárodní konferenci v italském městě Soverato. Pro všechny experty projektu Beskydy pro všechny mám dobrou zprávu. Systém certifikace natolik zaujal kolegy z Itálie, Španělska a zejména Chorvatska, že jím byli nejen nadšeni, ale hlavně mají zájem o šíření projektu i do jejich zemí. To samozřejmě těší i nás, protože chceme tento systém certifikace, který se nám daří rozvíjet na malém území Beskyd, šířit i do dalších oblastí, včetně zemí Evropské unie. Budeme rádi, když

O značce Bez bariér se diskutovalo i o přestávce

naši kolegové budou mít o značku Bez bariér zájem a budou chtít s námi spolupracovat. Na konferenci jsem ale i navázala nové kontakty, potkala nové partnery a seznámila se s tím, co v oblasti sociálního cestovního ruchu a sociálního podnikání dělají jiné země. A ještě jedna perlička. Na konferenci přijeli studenti cestovního ruchu. To bylo perfektní, mladí lidé jsou přece těmi, kteří v budoucnu budou projektové výstupy uvádět do praxe.

*Jarmila Šagátová,
hlavní manažerka projektu*

Beskydy pro všechny zavítaly na Valašsko

V prvním říjnovém týdnu jsme s projektem Beskydy pro všechny vyrazili na Valašsko, a to hned dvakrát. Cílem naší cesty byl Úřad práce ve Vsetíně, kde jsme uspořádali akce Kulatý stůl a Klíčová lekce. V obou případech jsme hovořili hlavně o sociálním podnikání. Chtěli jsme na obou akcích seznámit úřady práce s vytvořenými nástroji, získat jejich zpětnou vazbu k těmto produktům a možnostem jejich budoucího uplatnění.

Zatímco Kulatý stůl bylo diskusní setkání zaměřené na sdílení zkušeností a poznatků, Klíčová lekce byla spíše praktickou prezentací a ochutnávkou jednoho z výstupů projektu.

U Kulatého stolu se sešli realizátoři projektu s řediteli a zástupci úřadů práce ze Vsetína, Nového Jičína, Přerova, Prostějova a Olomouce, zástupci cílových skupin a dalšími pozva-

Hlavní manažerka projektu J. Šagátová představuje nástroje podpory sociálního podnikání

nými hosty. Účastníkům jsme představili vytvořené nástroje podpory sociálního podnikání. Nejvíce jsme diskutovali o samotném pojmu sociální podnik. Jako v životě nic není pouze černé a bílé, tak ani pro sociální podnik neexistuje jeden jediný identifikační znak. Přesto

většina účastníků, jak potvrdila zpětná vazba, považuje podporu sociálního podnikání z úřadů práce za důležitou.

Na klíčové lekci jsme hlavní prostor věnovali prezentaci Kompetenčního programu pro práci v sociálním podniku, který je určen zejména uchazečům o zaměstnání. Účastníci klíčové lekce, pracovníci úřadů práce ve Vsetíně a Novém Jičíně, měli možnost vžít se do role účastníků tohoto programu a vyzkoušeli si některá konkrétní cvičení. V rámci závěrečného hodnocení se většina přítomných shodla na tom, že tento program je pro uchazeče o zaměstnání vhodný a prospěšný, a to dokonce i pro ty, kteří jsou již k práci v sociální oblasti vnitřně motivováni.

*Ing. Jana Szczuková, expertka projektu,
KAZUIST, spol. s r.o.*

Myšlenka sociálního podniku se nám líbí a budeme ji podporovat

Nezaměstnanost v Moravskoslezském kraji po dlouhých letech klesá. Tento trend je tak silný, že trh práce dokonce pociťuje významný nedostatek pracovníků především technických profesí. To, co se ale naopak zhoršuje, je struktura evidovaných nezaměstnaných na úřadech práce. Počet uchazečů nad padesát let, dlouhodobě nezaměstnaných a především občanů zdravotně znevýhodněných zůstává stále vysoký a také jejich procentuální zastoupení mezi lidmi bez práce se spíše zvyšuje. Zdravotně znevýhodnění uchazeči o zaměstnání tvoří ve

většině okresů našeho kraje více než dvacet procent z celkového počtu nezaměstnaných.

Rovněž v okrese Nový Jičín není situace v oblasti zaměstnávání zdravotně znevýhodněných občanů příznivá. Přes různá opatření našeho úřadu na trhu práce, jakými jsou například podpora zřizování pracovních míst v chráněných dílnách, pracovní rehabilitace nebo cílené programy aktivní politiky zaměstnanosti, se nedaří výrazně snížit počet nezaměstnaných lidí z této ohrožené skupiny.

Především z těchto důvodů jsem přivítal pozvání společnosti Kazuist z Třince ke Kulatému stolu k projektu Beskydy pro všechny, který se uskutečnil 2. října na Úřadu práce ve Vsetíně. Profesionální představení projektu iniciovalo mezi zúčastněnými živou a věcnou diskusi nejen k jeho výstupům, ale i k proble-

matice uplatnění zdravotně znevýhodněných lidí na trhu práce.

Kulatý stůl ukázal, že myšlenka sociálního podniku a s ním spojeného podnikání je velmi aktuální a podnikání na tomto principu by se v budoucnu mohlo stát jedním ze způsobů, jak by se zdravotně handicapovaní lidé mohli uplatnit na trhu práce.

Úřad práce v Novém Jičíně je připraven pomocí realizátorům projektu uvádět myšlenku sociálního podnikání do praxe a rovněž využít některé dílčí výstupy projektu při své práci se zdravotně postiženými nezaměstnanými.

Závěrem bych chtěl společnosti Kazuist a všem jeho partnerům popřát mnoho úspěchů při naplňování projektových záměrů a úspěšné uvedení myšlenky sociálního podniku na trh práce.

*Ing. Jiří Macíček, ředitel Úřadu práce
ve Novém Jičíně*

První tucet certifikovaných Připravujeme motivační aktivitu

Velkým přínosem certifikace pro zařízení je příliv klientů z řad zdravotně postižených lidí. Jako experti projektu jsme se na odstranění bariér v některých zařízeních i aktivně podíleli. Do některých objektů jsme například dodali značení pro parkovací místa pro zdravotně postižené, speciální madla a přitahovací smyčky. Nejrychlejším dvanácti certifikovaným zařízením v rámci projektu nabízíme výhody a připravujeme motivační aktivity, například v aktivitě O první tucet certifikova-

ných objekty se značkou Bez bariér získají:

1. pilotní výlety – do konce března 2008 zorganizujeme příjezd skupiny s postiženými na daný objekt v termínu dle dohody – možným příkladem je jednodenní výlet nebo tematická akce s doprovodným programem

2. drobné dárky zdarma – objektům poskytneme parkovací tabule, slevové poukázky na doplňkové služby (u Kazuistu, Hospodářské rozvojové agentury Třinecka, Regionálního poradenského informačního centra)

a samostatný propagační leták o tomto tuctu certifikovaných subjektů včetně jimi nabízených služeb

3. přímou propagaci jejich zařízení – zajistíme propagaci v síti našich partnerů tak, že rozešleme osobní dopisy na naše partnery s doporučením daného zařízení s přiloženým letákem, a to do sítě Slezské diakonie, Občanského sdružení TRIANON a Regionální rady rozvoje a spolupráce se sídlem v Třinci.

Jan Niemiec, expert projektu,
KAZUIST, spol. s r.o.

Rozcestník – kalendárium akcí a aktivit

Termín	Akce/aktivita	Místo konání	Cíl/Popis akce
12. – 13. listopadu	Workshop pro síť RPIC	Brno	Prezentace nástrojů na podporu sociálního podnikání členům sítě regionálních poradenských a informačních center.
21. – 22. listopadu	Tutoring pro sociální podnik	Beskydy	Skupinové poradenství pro pracovníky sociálních podniků tentokrát na téma lidské zdroje a specifika personalistiky v sociálním podniku.
listopad	Validační jednání	Praha, Ostrava	Validaci se rozumí analyzování kvality vytvořených produktů z několika hledisek třetí stranou. Validační jednání se budou týkat nástrojů na podporu sociálního podnikání a sociálního cestovního ruchu. Validace též slouží jako zpětná vazba autorům produktů, aby jeho konečná podoba co nejvíce odpovídala potřebám znevýhodněných osob na trhu práce.
listopad – prosinec	Workshop	Beskydy	Setkání realizátorů se zástupci cílových skupin, prezentace dílčích výsledků a dobrých příkladů.
5. – 7. prosince	Asistenční minimum	Český Těšín	Kurz pro získání základních znalostí a dovedností pro práci s osobami se zdravotním postižením v cestovním ruchu.
leden – únor 2008	Kompetence zaměstnanců pro práci v sociálním cestovním ruchu	Beskydy	Kurz pro stávající či potenciální zaměstnance zařízení turistické infrastruktury, podnětující rozvoj služeb v cestovním ruchu zdravotně postižených osob.
únor 2008	Travel manuál II	Beskydy	Aktualizované vydání cestovní příručky pro zdravotně handicapované turisty.

Národní partneři:

KAZUIST, spol. s r.o. • Hospodářská rozvojová agentura Třinecka, Podnikatelské centrum s.r.o. • Slezská diakonie • Institut rozvoje podnikání, s.r.o. • Národní asociace pro rozvoj podnikání • RPIC - ViP, s. r. o. • Občanské sdružení Trianon • Kvalifikační a personální agentura, o.p.s. • UNIHOST - Sdružení podnikatelů v pohostinství, stravovacích a ubytovacích službách ČR • SILVER B.C., společnost s ručením omezeným • Regionální rada rozvoje a spolupráce se sídlem v Třinci

Mezinárodní partneři

Futuro Remoto, Itálie • IMMENSO, Itálie • Trading-up, Velká Británie • Equal Crea, Španělsko

REDAKČNÍ RADA: Petr Bohuš, Jarmila Šagátová, Jindřich Vaněk
ŠÉFREDAKTOR: Petr Bohuš
GRAFICKÁ ÚPRAVA: SILVER B.C., s.r.o.

VYDAVATEL: KAZUIST spol. s r.o.
DISTRIBUCE: SILVER B. C., s. r. o.
Příští číslo vyjde v dubnu 2008

www.projekt-beskydy.cz

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem EU a státním rozpočtem České republiky

kazuist

KAZUIST, spol. s r. o.
Družstevní 294, 739 61 Třinec
tel.: 558 335 479
e-mail: kazuist@kazuist.cz